І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 212. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ І НЮ ЙОРК, СУБОТА, 13-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1965 No. 212. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

П'ятниця, 12 листопада 1965

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ТЕРПИТЬ НА КОРОНАРНУ НЕДУГУ і лікарі побоюються, щоб з цієї недуги не розвинулася серцева атака. Айзенгавер занедужав у вівторок в ранніх годинах, відчуваючи біль в легенях. Його перевезли до армійського шпиталю у Форті Гордон, де йому було дещо полегшало. Але в середу його болі в районі легенів поновилися і то ще сильніші, як у вівторок. Лікарі вже думали, що Айзенгавер зможе залишити шпиталь за два тижні, і плянували перевезти його до шпиталю в Бетесді, але тепер цей плян відкладено, бо може статися таке, що ці болі, які є внаслідок анґіни пекторіс, можуть розвинутися у важку серцеву атаку. Айзенгавер знову перебував в кисневій коморі, яку вже були йому зняли.

45 ОСІБ ЗГИНУЛИ В ЛЕТУНСЬКІЙ КАТАСТРОФІ НА ЛЕТОВИЩІ В СОЛТ ЛЕЙК СИТІ, Юта. Літак Американських Ліній Буїнґ 727 вилетів з Ню Йорку 11-го листопада о год. 12:35 по полудні і мав летіти до Сан Франсіско в Каліфорнії, зупиняючися в Клівленді, Шикаґо, Денвері і Солт Лейк Ситі. Але коло 6-ої год. по полудні він, приземлюючися в Солт Лейк Ситі, розбився і загорівся, спричиняючи смерть 45-ох осіб. На літаку було 89 осіб, в тому 6 осіб залоги. 44 особи є в найближчих шпиталях. Коли літак загорівся, пасажири почали із нього втікати. Ця паніка спричинила нещастя, бо всі хотіли якнайскорше втекти з літака. Скелет літака був повний трупів тих, що не вспіли вийти з літака.

СЕНАТОР МАЙК МЕНСФІЛД ОЧОЛЮЄ ДЕЛЕҐАЦІЮ СЕНАТОРІВ, ЯКУ ПРЕЗИДЕНТ ВИСИЛАЄ ЗА КОРДОН. Менсфілд є провідником демократичної більшости в Сенаті і з ним поїдуть ще сенатори демократи Едмунд Москі з Мейну і Деніел К. Інуї з Гаваїв та сенатори республіканці Джордж Д. Ейкен із Вермонту і Дж. Кейлеб Боґґс із Делеверу. Ця делеґація відвідає Англію, Францію, Західню Німеччину, країни Середнього Сходу і В'єтнам. З ними поїде секретар демократичної більшости в Сенаті Френсіс Р. Вейліо. Сенатор Менсфілд сказав, що сенатори будуть „дивитися, питатися, слухати і звітувати" пізніше Президентові та Сенатові.

ДІФЕНБЕЙКЕР ОБІЦЯЄ ПРИ ПЕРШІЙ НАГОДІ ПЕРЕМОГТИ УРЯД ПРЕМ'ЄРА ПІРСОНА. Ліберальна партія Лестера Б. Пірсона дістала 129 послів, і їй бракує до більшости 4 голосів, бо Палата Громад має 265 послів. Партія колишнього прем'єра Джана Діфенбейкера має 99 послів (перед виборами мала 95). Ново-демократична партія має 21-го посла (мала 17), а Партія Соціяльного кредиту і Квебекська партія кредиту мають разом 14 послів (перед виборами мали 24). Вибрані ще два незалежні посли. Палата Громад має зібратися в січні 1966-го року. Коли б менші партії підтримали внесок Діфенбейкера про вотум недовір'я Пірсонові, то в Канаді ще на весні 1966 року були б нові парляментарні вибори

АЛЮМІНІЙОВІ КОРПОРАЦІЇ ВІДКЛИКАЛИ ПІДВИШКУ ЦІН НА АЛЮМІНІЙ 10-го ЛИСТОПАДА, чим признали свою поразку в змаганнях з урядом президента Джансона. Скасували збільшення цін на алюміній Алюмінійова Компанія, Алкоа та Рейнолдс Металс Компані. За ними підуть інші компанії, бо всі вони не могли витримати конкуренції з урядом, який зарядив пустити на ринок 300,000 тонн алюмінію по старих цінах, це значить по 24.5 цента за один фунт. Компанії піднесли були ціну за один фунт алюмінію на 0.5 цента від одного фунта. Президент хвалить алюмінійові компанії за патріотичну поставу в справі цін.

У СВІТІ

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ЛЮДВІҐ ЕРГАРД ЗАЯВИВ у довгій промові в парляменті (Бундестаґу), що післявоєнний період закінчився і між державами мусять запанувати нормальні відносини. Він уважає за ненормальний стан, що в Атлантійському Союзі (НАТО) одні мають атомову зброю і плянують атомову стратегію, інші виключені з неї. Ергард домагається рівности для Західньої Німеччини в „спільній ядровій організації", якою має стати НАТО. Він пред'явить конкретний плян цих вимог в нарадах з президентом Джансоном 6-8 грудня ц. р.

АМБАСАДОР ФРАНЦІЇ В ОН РОЖЕР САЙДУ ПОРУЧАВ у своїй промові на Генеральній Асамблеї ОН — прийняти Комуністичний Китай до ОН. На тому самому засіданні в минулу середу промовляли в користь прийняття Пейпінґу до ОН — Кенія, Пакістан, Танзанія, Непаль і Совєтська Україна. Проти членства Пейпінґу в ОН виступили Філіппіни і наступного дня — Сіям, Естонія, Ніґерія, Гондурас і Сальватор.

ІРАН ВІДКЛИКАВ свого амбасадора з Дамаску в Сирії і замкнув свою тамошню амбасаду на знак протесту проти недавньої заяви сирійського віце-прем'єра і міністра закордонних справ, що південно-західня частина Іраку, т. зв. Куджістан, це частина „арабського світу".

ВИДАВЕЦЬ ПОЛЬСЬКОЇ „КУЛЬТУРИ" В ПАРИЖІ, ЄРЖИ ГЕДРОЙЦЬ, ПРИЗНАВ, що арештовані в Москві совєтські письменники Андрей Сінявський і Юрій М. Даніель є дійсно власниками псевдонімів Абрам Терц і Ніколай Аржак, під якими вони друкували за кордоном — особливо у названому журналі і книжковому видавництві „Культури" — свої антисовєтські твори. Цією заявою Ґедройць опрокинув первісне заперечення, що арештовані не є А. Терцом ані Н. Аржаком. Тепер він з'ясував, що признає їхню тотожність після того, як арештовані самі призналися перед большевицькими слідчими, коли їм пред'явлено докази, що це вони пересилали нелегально свої твори за кордон.

НА РАДІ БЕЗПЕКИ ОН МИКОЛА ФЕДОРЕНКО З СССР ЗАКИНУВ членським державам Атлантійського Союзу (НАТО), зокрема Америці, що вони постачають зброю Португалії, яка ту зброю використовує в боротьбі проти партизанів в Анґолі й Мозамбіку. Лорд Карадон в імені Британії і Альберто Ноґейра, португальський міністер, рішуче заперечили цьому.

БРИТАНІЯ І ЗДА СТВОРЯТЬ спільну базу на острівці Дієґо Гарсія на Індійському океані поміж Мадаґаскаром і Цейлоном. Британія заплатила „відступного" Мавріціюсові, що має стати незалежним, 8,400.000 дол. Покищо той острів служитиме за склад пального для британських кораблів та обсерваційну станицю для американської астронавтики. Не виключають, що це буде нова військова база ЗДА і Британії.

ГОЛЛЯНДСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ ДАВ ЗГОДУ 132 голосами проти 9 на подружжя наступниці престолу 27-річної княжни Беатричи з 38-річним західньо-німецьким дипломатом Клявсом фон Амсберґом. J

Сенатор Гаррі Ф. Бирд залишає своє становище після 50-річної політичної кар'єри

Річмонд, Вірджінія. — 78-річний сенатор - демократ із Вірджінії Гаррі Флад Бирд, повідомив губернатора Албертіса С. Гаррісона, що він змушений з огляду на своє здоров'я залишити сенатський пост, де він є також довголітнім головою Сенатської Фінансової Комісії, яка має великий вплив на федеральний бюджет, бо через неї переходять всі законопроєкти про прибутки і витрати уряду. Сенатор Бирд завжди був за те, щоб уряд вів ощадну фінансову політику, та не збільшував федеральних видатків коштом дефіцитів. Становище голови Сенатської Фінансової Комісії він займав впродовж 11 років, всі уряди в тому часі мали клопіт із ним, бо він завжди був за те, щоб зменшувати ті проєкти уряду, які, на його думку, були завеликі. Вірджінський губернатор Гаррісон має займенувати якогось демократа на пост, який залишає сенатор Бирд аж до найближчих виборів в 1966-му році, коли виборці зможуоь вибрати нового сенатора. Бирд почав політичну кар'єру 50 років тому, коли він здобув пост стейтового сенатора. Від 1926 до 1930-го року він був губернатором Віріжінії. В 1933 році він був найменований на сенатора до Вашинґтону на місце, яке опорожнилося по сенаторові Кладові А. Свенсонові, який зайняв був пост секретаря фльоти в кабінеті Ф. Д. Рузвелта. Сенатор Бирд написав в листі до губернатора Гаррісона, що він ціле життя діяв так, щоб ті закони, які схвалював Сенат, були в інтересі мешканців його стейту і цілих ЗДА. Але під час останньої довгої і працьовитої сесії Конгресу, писав сенатор Г. Ф. Бирд, він віічув тягар праці на своїх плечах і тому хоче залишити сенаторське становище. Гадають, що губернатор Гаррісон найменує на сенатора Гаррі Флада Бирда молодшого, сина теперішнього сенатора. Бирд молодший має 50 років, є стейтовим сенатором і видавцем щоденника у Вінчестері, Вірджінія.

В Шикаґо відбудеться консекрація нового єпископа УПЦ в ЗДА Олександра Новицького

Шикаґо. — В днях 20 і 21 листопада ц. р. відбудуться тут урочистості висвячення в єпископи Української Православної Церкви в ЗДА мітрата-архимандрита Олександра Новицького, дотеперішнього пароха української православної церкви св. Софії в Шикаґо. Зв'язані з цим висвяченням обряди і молебні будуть проведені в суботу 20 листопада в церкві св. Волоімира в Шикаґо і сама консекрація під час Архиєрейської Служби Божої, що почнеться в неділю о год. 9:30 в церкві св. Софії. Чину висвячення нового єпископа довершать Митрополит УПЦ в ЗДА Іоан Теодорович з архиєпископом Мстиславом з Савт Банд Бруку та архиєпископом Володимирам з Дюройту в сослуженні священиків УПЦ в ЗДА. Висвячений єпископ Олександер буде єпископом-помічником Митрополита Іоана. Номіновано його на єпископа під час синоду єпископів УПЦ в ЗДА, що відбувся недавно в Дітройті. Єпископ-Номінат, народжений на Волині 1906 р., закінчив богословські студії у Варшавському Університеті 1929 р. й одержав там титул маґістра теології в 1930 році. На священика був висвячення в 1934 році крем'янецьким єпископом Симоном, після чого був парохом в різних місцевостях Волині. Емігрувавши в Західню Европу в 1950 р., переїхав до Канади і працював там на різних парохіях, як також викладачем в Колеґії св. Андрея у Вінніпеґу.

Єпископ-Номінат
Олександер Новицький

Д-р В. Федорончук мав доповідь про національну політику Москви й Україну

Рим. — На запрошення римської організації політичного руху „Демократичний союз для нової республіки", що його очолює кол. міністер оборони в урядах Де Ґаспері, депутат Рандольфо Паччярді, відомий український публіцист і політичний діяч д-р Василь Федорончук виголосив 22 вересня ц. р. для керівних кадрів цієї організації доповідь на тему „Сучасна національна політика Москви на прикладі України". Насвітливши настанови національної політики Леніна, Сталіна, Хрущова та сучасного так зв. колективного керівництва, політики, історію скерованої на „злиття націй" шляхом насильної русифікація не-російських народів, а в дальшій перспективі і ліквідації національних республік, доповідач фактами й цифрами з'ясував русифікаційну політику проводжувану Кремлем в Україні в галузях мовній, культурній і політичній; економічну експлуатацію України на користь розбудови економіки Російської Федерації, тощо. Д-р О. Федорончук віізначив опір українського народу, зокрема творчої інтеліґенції, цій русифікаційній політиці, навівши численні факти цього опору у різних ділянках національного життя, що свідчить про національну свідомість і живучість українського народу.

БРИТАНІЯ ВИЗНАЛА ПРОГОЛОШЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ РОДЕЗІЇ ЗА ЗРАДУ — СТОСУЄ САНКЦІЇ

Лондон. — В четвер 11 листопада ц.р. прем'єр біло-расистського автономного уряду Родезії, яка є британською колонією в південній частині Африки, проголосив через радіо державну незалежність тієї країни. Це проголошення прийшло після затяжних невдачних переговорів між британським урядом та згаданим автономним урядом Родезії Ще безпосередньо перед актом проголошення самостійности британський прем'єр Гаролд Вільсон ще раз запросив родезійського прем'єра Айена Смита на нараду, що мала б відбутися на Мальті, але Смит відмовився полетіти туди. На заяву Вільсона, що він готов вислати знову до столиці Родезії Селсбері представника уряду — Смит заявив, що на це вже „запізно". Два тижні тому британський прем'єр Гаролд Вільсон був у Селсбері разом з міністром для справ Коммонвелту та міністром юстиції і Айен Смит погодився на покликання до життя королівської Комісії під проводом найвищого судді Родезії для розгляду питання, чи теперішня конституція Родезії з 1961 року ґарантує права всіх громадян Родезії і чи на її основі можна проголошувати незалежність Родезії. Однак та Комісія ніколи не зібралась, бо не могло прийти до згоди щодо її компетенцій. Уряд Айена Смита спирається на 220.000 білих мешканців Родезії та нехтує правами 4-ох мільйонів чорних автохтонів. Всі інші політичні організації, за винятком партії Смита, заборонені, всі противники його політики — чорні і білі — були виарештовані й знаходяться в концентраційних таборах. Негайно після того, як Айен Смит прочитав через радіо свою проклямацію про незалежність Родезії — британський губернатор Родезії заявив в імені королеви Єлисавети II, що британський уряд димісіонує Смита і цілий його уряд та уневажнює всі його акти. Так само британський прем'єр Гаролд Вільсон заявив у парляменті, що британський уряд вважає акт одностороннього проголошення державної незалежности Родезії за зраду і бунт проти Британії. Британський уряд виключив Родезію з монетарної унії держав Коммонвелту і митно-торговельних привілеїв, що ними користуються членські держави Коммонвелту. Зірвано всі торговельні взаємини з Родезією. З Родезії розпочався виїзд західніх дипломатів, бо всі західні держави, за винятком одної Португалії, солідарні з Британією. ЗДА проголосили, що відкликують свого генерального консула в Родезії Розвелла МекКлелленда. В цій справі відбулась на фармі президента Джансона нарада, в якій взяли участь секретар оборони Роберт МекНамара, заступник державного секретаря Джордж Болл, спеціяльний асистент Президента МекДжордж Банді і асистент державного секретаря Волт Ростов. 36 африканських держав, не чекаючи на засідання Ради Безпеки, що було заповіджене на наступний день, негайно перевели через Комісію для вірчих земель резолюцію, що її пред'явили на пленарному засіданні Генеральної Асамблеї. Генеральна Асамблея прийняла її 102 голосами проти 2-ох (Південно-африканського Союзу і Португалії) при одному голосі Франції, що стрималась. У тій резолюції уповноважується Британію прийняти всі можливі засоби для уневажнення акту проголошення державности Родезії. Однак про всі ці акти й санкції проти Родезії її мешканці не знають, бо урядова цензура преси й радія ніяких таких вісток не подає. Коментатори звертають увагу, що оце вперше від проголошення державної незалежности північно-американськими колоніями Британії в 1776 році — британська колонія Родезія проголосила свою незалежність проти згоди і волі Британії.

Микола Лівицький перейняв виконування обов'язків президента УНР в екзилі

Мюнхен. — Під час спільного засідання Президії і ВО УНРади 23 жовтня ц. р. одноголосно схвалено, що — згідно з Тимчасовим Законом — виконування обов'язків президента УНР в екзилі, після смерти д-ра Степана Витвицького і попередньої смерти віце - президента Івана Багряного, переходить на голову Виконавчого Органу УНРади Миколу Лівицького аж до вибору нового президента. Цей вибір має відбутися на найближчій сесії УНРади. Після схвалення цієї постанови Микола Лівицький склав передбачену Тимчасовим законом присягу.

● **В останній лівій демонстрації у Токіо** проти нав'язання японсько-корейських дипломатичних взаємин взяло участь коло 75.000 осіб — комуністів, соціялістів і екстремних націоналістів. Поліція арештувала 49 осіб. 24 поліціянти були поважно потурбовані. Коло 160.000 „лівих" демонстрували по всьому терені Японії з цієї самої причини. Уряд все одно рішений перевести договір з Південною Кореєю через ратифікаційну процедуру в парляменті та обмінятись з нею амбасадами.

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ ЗДА

Так виглядав позбавлений електричного світла Ню Йорк вночі з вівтірка 9 листопада. Невиясненa ще й досі як слід катастрофа у велетенській сітці електричних інсталяцій зупинила була на яких 12 годин підземну, залізничу й летунську комунікацію в сімох стейтах ЗДА і в двох провінціях Канади.

ЗБІРКОВА КАМПАНІЯ НА ВИЩУ ШКОЛУ В НЮЙОРКУ

Ню Йорк. — Започаткована оо. Василіянами в лютому ц. р. збіркова кампанія принесла деклораціями на суму $166,780.00, а в тому готівки на суму $ 63,301.75. Між жертводавцями є: 1 Фундатор на 2,000.00 дол., 20 Ктиторів по 1,000.00 дол., 227 Добродіїв по 500.00 дол., 32 Жертводавців по 300 дол.

Дотепер 35 осіб чи родин вже сплатили свої декларації в цілості, хоч мали два роки часу до сплати. Цих 35 жертводавців дали суму 21,500.00 дол. У Вищій Школі оо. Василіян в Н. Й. буде пропам'ятна таблиця, на якій будуть виписані імена Фундаторів, що зложили по 3,000.00, дол. Ктиторів по 1,000.00, дол. і Добродіїв по 500,00 дол. Місяць листопад і грудень будуть найбільш активними місяцями кампанії.

МИКОЛА ЛЕБЕДЬ І МИРОСЛАВ ПРОКОП В ЕВРОПІ

Ню Йорк. — Микола Лебедь, генеральний секретар закордонних справ Української Головної Визвольної Ради (УГВР) і д-р Мирослав Прокоп, член Президії Закордонного Представництва УГВР виїхали до Европи на наради ЗП УГВР. **Предметом нарад мають бути актуальні питання української внутрішньої і зовнішньої політики, а зокрема становище в Україні і дальші перспективи українс. .ої визвольної боротьби. М. Лебедь і д-р М. Прокоп відвідають також деякі місця поселення української европейської еміґрації.**

ІНЖ. ІВАН ЗАЯЦЬ ЗНОВУ ОЧОЛИВ Т-ВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ МЕТРОПОЛІЇ

Ню Йорк. — **У п'ятницю 5-го листопада тут у приміщеннях Українського Інституту Америки відбулися звичайні загальні збори Метрополітального Відділу Товариства Українських Інженерів,** в результаті яких на голову цього Відділу вже втретє переобрано інж. архітекта Івана Заяця. Під час нарад вислухано звітів Управи і Контрольної Комісії, обмірковано і схвалено плян праці та бюджет на черговий рік. Зборами проводив інж. Богдан Рак, секретарював інж. Михайло Ільків.

АРХИЄПИСКОП ГРИГОРІЙ ВИЇХАВ НА ВІЗИТАЦІЮ ПАРАФІЙ В АНГЛІЇ

На настирливі прохання духівництва й вірних відвідати їх та дати їм духовну підтримку і допомогу в розвитку церковно-релігійного життя Владика архиєпископ Григорій виїхав 4 листопада ц. р. до Англії на візитацію парафій УАПЦ, що знаходяться в його юрисдикції. З нагоди приїзду Архипастиря відбудеться черговий церковний з'їзд УАПЦ в Англії. Останній церковний з'їзд з участю Архиєпископа Григорія відбувся в 1958 році і однодушно обрав його своїм правлячим Єпископом.

В ШИКАҐО ОСВЯЧЕНО ВІДНОВЛЕНУ КАТЕДРУ УАПЦЕРКВИ

Шикаґо. — Відновлену після загадкової пожежі в травні м. р. Св.-Покровську Катедру УАПЦ в Шикаґо, Ілл., та новозбудований імпозантний іконостас з образами роботи маестро І. Денисенка освячено урочисто в неділю, 17 жовтня ц. р., при великому здвизі народу з Шикаґо й околиць та з близьких і дальших центрів українського поселення в цій країні. Чину посвячення й Архиєрейську Літурґію відслужив Владика архиєпископ Григорій у сослуженні численного духовенства УАПЦ. Тяжкі наслідки пожежі, яка знищила все внутрішнє устаткування катедри, переможено з великим успіхом спільними зусиллями і жертвенністю парафіян.

СВУ ПІКЕТУВАЛА ВИСТУП МОСКОВСЬКОГО ВОДЕВІЛЮ В ТОРОНТО

Торонто. — Спілка Української Молоді при СВУ в Торонто провела після основної підготови пікетування совєтського ансамблю „Москав Мюзік-Гол" під час його приїзду і виступів у Торонті. Відбулося це пікетування в понеділок 11 жовтня ц. р. Пікетували члени СВУ і СУМ при СВУ із понад 20 різними транспарентами. Крім того роздавано масово летючки. На транспарентах були виписані м. ін. гасла „Покарати московське ґестапо за знищення голодом мільйонів українців в 1933 р.", „Вони танцюють на могилах мільйонів помордованих комуністами." Канадійська преса широко описувала цю демонстрацію СВУ.

Пенсилвенійський Братський Конґрес відбув Конвенцію

Філядельфія. — У понеділок і вівторок, 8 і 9 листопада 1965 р. тут в приміщенні готелю Бенджемін Френклін, відбулася 54-та з черги конвенція Братського Конґресу Пенсилвенійського стейту, який об'єднує 71 найбагатших братських забезпеченевих організацій, що діють на терені цього стейту, в тім також українські Союзи. В минулому році цей стейтовий Конґрес очолювала українка, Стефанія Вовчок, касирка „Провідіння", яка й проводила цьогорічною конвенцією. Наради попередив концерт, влаштований силами братських організацій, членів Конґресу. Українців репрезентував на концерті танковий ансамбль філядельфійського СУМА під провоіом М. Солтиса, здобувши довготривалі оплески приявних. Бракувало відповідного заповідача поодиноких точок виступу, яким в таких імпрезах обов'язково повинен бути українець. На програму конвенції склалися численні доповіді й панелі осіб, досвідчених в ділянці братського життєвого забезпечення. Особливо інтересними були панелі на тему секретарських обов'язків у братських організаціях, способи забезпечення членів, інвестиції й потреба відбування фаховир курсів для тих, які займаються життєвим забезпеченням та обслугою забезпечених. Першого дня конвенції відбувся бенкет, получений з успішним концертом хору „Думка" під орудою І. Задорожного. Численні представники найбільш впливових американських братських установ принимали всі точки програми з правдивим ентузіязмом. До нової управи Конґресу обрано на голову Карла Вітмана, а до Ради Стефанію Вовчок та вдруге Андрія Джулу, головного радного УНСоюзу з Ембридж, Па.

УНСоюз заступали на Конвенції гол. предсідник Йосоп Лисогір, гол. секретар Ярослав Падох і гол. радний Андрій Джула. У бенкеті т концерті взяли також участь головні радні Олена Штогрин і Іван Одежинський, обласний організатор та голова філядельфійської союзової Округи Степан Гавриш та інж. Іван Скіра, заступник голови Округи й секретар одного з місцевих Відділів УНС. В конвенції брали також участь представники місцевого „Провидіння" в особах п-і Вовчок, гол. секретаря Ст. Сприньського та фін. секретаря Т. Кульчицького. Голова „Провидіння" о. монс. С. Тиханський, о. В. Лостин та о. Федорович відмовляли молитви на засіданнях конвенції і на бенкеті. Український Робітничий Союз заступали гол. гол. секретар Т. Миник і гол. касир Е. Попіль.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Світло в темряві

У вівторок 9 листопада пополудні, саме в часі найбільшого руху на вулицях і в усіх засобах комунікації, коли мільйони осіб поспішали з своїх варстатів праці до дому, припинився доплив електричної енергії у Ню Йорку й понад 30 інших більших містах в сімох східньо-американських стейтах, на великому обширі кругло 80.000 квадратних миль, із 30 мільйонами населення. Повна пітьма тривала на тому обширі кругло 12 годин, до якої пів на п'яту годину ранку в середу 10 листопада. Здавалось би, що логічними і природними були б сцени гістерії, лайок проти невідомих винуватців і інші неприємні вияви крайнього поденервування: адже буквально мільйони людей одні застрягли у залізничних та підземних поїздах, що раптом зупинилися між стаціями, інші застрягли у клітках вінд між поверхами хмародерів, ще інші опинились серед глибокої темряви на заповнених прохожими вулицях.

Однак члени нюйоркського людського муравлища зареагували зовсім інакше: зразковим спокоєм, подивугідною рівновагою духа, переплітаною радше гумором, як злістю, надзвичайною здисциплінованістю, імпровізованою самодопомогою і взаємодопомогою, уділюваною з виявлюванням ввічливости і джентлменства. Маси людей сприймали халепу, в якій опинились, як „вищу силу", як „неминуче зло", дехто як нещастя, в якому ніхто свідомо не завинив і яке треба мужньо пережити. Кожний знав, що нарікaннями нічого не вдіє, а тільки затруїть час собі і сусідам. Одні одним помагали при виході з темних тунелів і повислих у повітрі кліток вінд, одні одним охоче давали інформації, як дістатись до дому, — люди терпеливо чекали, щоб дістатись до переповнених автобусів, — всі ходили обережно, не було біганини, коли хтось когось поштовхнув — перепрошував, — не було тіні паніки, яка в таких випадках огортає масу. На окрему увагу заслуговували автомобілісти: коли згасло світло, то автоматично перестали діяти вуличні сиґнали, але мотористи виявляли надзвичайну обережність і здисциплінованість. Вони без слова спротиву повинувались самочинним керівникам вуличного руху, які з'явились на перехрестях вулиць — з рядів студентської та середньошкільної молоді. Випадки грабунку в Ню Йорку з використовуванням „коньюнктури" — були вийнятками з цілого образу ладу і спокою в тих прикрих годинах.

Державна верхівка в першу чергу перевірила безперервне існування зв'язку між військовими центрами, відповідальними за оборону ЗДА й Канади. У двох стейтах поставлено в стан поготівля Національну Ґвардію, в Ню Йорку змобілізовано членів Цивільної оборони. Ці розпорядки пішли впарі з спонтанним виявом величезної здисциплінованости громадян та слухняности владі. Американці й чужинці звикли інколи насмішкувато чи легковажно висловлюватись про різнорасову, різнонаціональну і різновизнаневу мішанину нюйоркського населення, яке буцім-то не є характеристичне для „правдивої" Америки, що за поглядами декого починається щойно від її „збіжевого пояса" і йде на захід. Але ця кількамільйонова нюйоркська людська мозаїка дала у минулий вівторок доказ найкращих прекмет державної нації. Нюйоркці дали в минулий вівторок показову лекцію: як треба поводитися в моментах кризи. Що більше, вони доказали, що кризи не може бути серед вільного і здисциплінованого власною зрілістю населення. Дванадцять годин темноти в Ню Йорку поставили населення цієї світової метрополії в найкращому світлі.

Мариво Пейпінґу в ОН

Цього тижня знову вирішується в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй справа членства комуністичного Китаю в тій найвищій міжнародній організації. Цим разом справа набрала особливої гостроти з уваги на найбільш агресивно-імперіялістичну поставу Пейпінґу в міжнародному світі і — парадоксально — з уваги на поважний зріст його шансів в Об'єднаних Націях. У 1960 році „за" допущення комуністичного Китаю до ОН були 42 членські держави, в 1961 — 48, у 1962 — 56, а в 1963 — 57. Цього року Франція виразно заявилась по стороні комуністичного Китаю проти становища Америки, яка в усіх попередніх роках і тепер веде провід в акції — не допустити комуністичного Китаю до ОН. Формально раніше діялося це так, що ЗДА зголошували внесок про відсунення цієї справи на наступний рік. Цього року ЗДА змінили тактику: не противлячись голосуванню, наполягають, щоб воно відбувалося так, як це буває в „особливо важливих" справах, себто з обов'язковими двома третинами голосів „за" для дійсности ухвали.

Як звичайно — головним арґументом прихильників приявности комуністичного Китаю в Об'єднаних Націях є їх універсальний характер, який ніби вимагає членства всіх країн світу. Вони покликаються тепер, між іншим, на промову Папи, який заявляв, що в ОН повинно бути „місце для всіх". Це цілком ненормальна ситуація — кажуть прихильники членства Пейпінґу в ОН, — що держава з близько 700 мільйонами населення не має там своєї репрезентації. Вони твердять, що краще мати китайських комуністів „всередині", між членами організації ОН, як поза нею: нібито легше буде „контролювати" їх і зобов'язувати до дисципліни чартером ОН, аніж не мати над ними ніякої моральної екзекутиви. Прихильники міжнародного роззброєння також вважають, що без участи Пейпінґу воно є неможливим.

Всі ці „принципіялісти" переочують найбільш сутній момент: чи китайські комуністи хочуть і можуть підпорядкуватися чартерові ОН? Чи характер і політика комуністичного Китаю зміняться, коли його представники перебуватимуть у палаці ОН в Ню Йорку? Якщо параліч ОН прийшов внаслідок зловживання Москвою правом „вета" в Раді Безпеки, то як виглядатимуть Об'єднані Нації і вся міжнародна ситуація, коли — замість вільного Китаю — право „вета" дістане Пейпінґ? Адже Пейпінґ виразно заявив, що його ціллю є „санувати" відносини в ОН, себто підпорядкувати ту установу собі, своїй злочинній політиці. Тому Пейпінґ у першу чергу вимагає відкликати резолюцію, що таврує його за аґресію в Кореї, і виключити з ОН „імперіялістичних підголосків" Америки, себто більшість її союзників, із залишенням — очевидно — таких „суверенних" держав, як Альбанія, совєтські сателіти, Гана і Танзанія. Якщо дійсно прийняли б комуністичний Китай до Об'єднаних Націй, то це було б початком кінця тієї установи. Її чартер став би безвартним клаптиком паперу, а зберігання тієї установи противилось би здоровому глуздові.

Ярослав Курдидик

АРМІЯ ВІДКОМУНІЗОВУЄ ІНДОНЕЗІЮ

Знавці політичних відносин в Індонезії намагаються піднести хоч невеличкий рубець завіси, що закриває події в цій великій країні, яка на своїх кругло 3,000 островах має сто мільйонів населення і відіграє стратегічну ролю між властивою Азією і рештою світу.

Нині вже стоїть поза всяким сумнівом, що індонезійська армія, якою командує міністер оборони, генерал А. Г. Насунціон, докладає всіх зусиль, щоб повністю опанувати ситуацію і безоглядно викоренити комунізм та його впливи в усіх прошарках населення. Провід у цій „переломовій державній чистці" веде командир елітарної дивізії, ген. Сугарто, що перший з вояцькою рішучістю відповів комуністам силою на силу і, перебравши від військову контролю пресу, радіо та офіційну агенцію „Антара", виловлює від найменших до найбільших комуністичних риб, ліквідуючи послідовно комуністичну гієрархію.

На самому початку перевороту важко було зорієнтуватися, хто ж його власне заініціював, як нелегко було слідкувати й за „позакуліссям повстання", що почало приспішено, але і без розголосу діяти, щоб його негайно зламати. Найбільш загадковою була роля самого таки президента Сукарно.

Тепер світ найбільше цікавиться не тим, що було в Індонезії, а тим, що з нею буде у найближчому майбутньому. Неперебірливі у лайці пропаґандивні зудари між Пейпінґом і Джакартою промовисто вказують на те, що Індонезія намагається за всяку ціну відв'язатися від накиненої підступом опіки китайського „старшого брата" і йти під новим проводом, включаючи й самого Сукарна, своїм власним, ні від кого незалежним політичним шляхом.

На жаль, є наочні докази, що Сукарно, хоч ніби й пробує відпекатися залежности від Пейпінґу, всіма силами старається „перемоделювати" комуністичну індонезійську партію на „індонезійське копито", вдержати її, як рівноважний чинник, проти швидко зростаючих впливів армії та Мусульманської Національної Партії. Тож, як подає найкраще ознайомлена тамтешніми справами малязійська преса, — Сукарно, цей „досмертний президент" і „некоронований абсолют" Індонезії залишився тепер на ласці долі.

Щоб хоч якось втихомирити розбурхані протикомуністичні настрої, Сукарно в останньому своєму виступі перед поширеним зібранням членів уряду оклеветував ЗДА, заявляючи, що вони, мовляв, хотіли його „перекупити", пропонуючи 150 мільйонів рупій, якщо він переорієнтує Індонезію „направо". А щоб не палити мостів, які в'яжуть його з комуністами, Сукарно підтвердив, що він затримає й надалі, як прем'єра - міністра, відомого комуністичного діяча Субандріо, і намагається, всупереч явному спротиву армії, втягнути ще кількох видних комуністів на високі державні пости.

Провід армії у свою чергу всіх тих, що їх протеґує Сукарно, обмежує до ролі статистів.

Хоч натиск військовиків іде на крайнє послаблення комуністичної партії і арештування комуністів та конфіскація зброї поширилася майже на всю територію Індонезії (досі сконфісковано понад 30 тисяч різного типу та калібрів зброї) військовики, мабуть із тактичних міркувань, вже не стосують початкову форму відплати — „зуб за зуб". Як виходить, армія, поставила собі за ціль, не зважаючи на всякі трюки, що їх уживає Сукарно, обезголовити тримільйонову комуністичну партію, виловивши всіх її провідників. У теперішній ситуації, коли комуністи ставлять збройний спротив і, за останіми вістками, заволоділи навіть деякими малодоступними теренами, армія не хоче викликати громадянської війни, яка з огляду на розлогий характер території може бути багато складнішою і тяжкою у своїх наслідках, як війна у В'єтнамі.

Несподівано для армії допоміг їй в останніх двох тижнях сам таки Пейпінґ, який почав вихваляти організаторів повстання, називаючи їх „справжніми національними героями". Це розкрило очі багатьом індонезійським патріотам, хто направду потягував шнурками перевороту в їхній країні, і серед мусульманської молоді почали творитися „леґіони націоналістів", що ставлять собі за мету не тільки знищити в країні комунізм, але паралізувати в ній будь-які впливи червоного Китаю.

У західній пресі останнім часом появляються заклики чимскоріше допомогти Індонезії вийти із економічної скрути, але було б помилкою припускати, що країна внаслідок такої допомоги у найближчому майбутньому повністю стане по боці Заходу. Треба радше прийняти погляд, що навіть армія, яка поставила своєю метою зліквідувати в Індонезії комунізм, старатиметься покищо зберігати політику невтральности. Це в першу чергу тому, що вивінувана вона майже повністю совєтською зброєю, і військовики не то не схочуть, а просто не зможуть „протягом ночі" порвати зв'язки із основними джерелами постачання, тим паче, коли Москва, щоб перетягнути Індонезію на свій бік, виявляє у відношенні до неї таку „щедрість".

Очевидно, що армія не захоче на довшу мету вдержувати своєрідну диктатуру, і вже тепер є познаки, що, усунувши цілковито комуністів, її провідники створять новий уряд із осіб, які мають на серці виключне добро країни. А щойно тоді слід очікувати в Індонезії ґрунтовної перебудови соціяльно - політичного устрою.

ПІД ВАЛАМИ ПЕРЕЯСЛАВА

У Переяславі за якихось десять кроків від Михайлівської церкви під час розкопів знайшли залишки давньої будови. Монументальна цегляна будова виявилася найдавнішим переяславським пам'ятником цивільного будівництва епохи Київської Руси.

Основа і низ будови залягають на глибині двох з половиною метрів від сучасного рівня поверхні; залишки стародавньої споруди були перекриті валом, що пізніше розсунувся. На цьому місці в 16-18 століттях буяло міське життя, про що свідчать рештки хат та господарчих будівель, а також велика кількість знайдених речей. На жаль, пізніші будівлі дуже пошкодили стародавню споруду.

Розкопаний палац, — розповідає в „Літературній Україні" Роман Юра, — має прямокутну форму (18 на 11 метрів) і ділиться поперечною стіною на два, майже однакові за площею, приміщення з окремими входами. Будь-яких слідів внутрішніх стін всередині обох приміщень простежити не вдалося. Можливо їх і не було, і обидві кімнати являли собою приміщення загального типу, що мали з'єднуватися проходом, розташованим у поперечній стіні.

Покрівля будови була в основному черепичною. Знахідки численних уламків черепиці становлять значну цікавість; про черепицю, як покрівельний матеріял у давній Русі, досі не було відомо (за вийнятком незначних знахідок при розкопах Десятинної церкви у Києві 1948 року).

Техніка будівництва унікального палацу — типова для переяславської архітектурної школи другої половини 11 століття. Основа й стіни від самого низу — 1.3 метра при висоті до 0.8 якісь ряди великих каменів чергуються з одним-двома рядами плитовидної цегли-плінфи. Вражають розміри каменів у нижніх частинах основ, особливо біля кутів будови. Деякі у довжину до 1,3 метри при висоті до 0,8 метра . . . Кладені вони на спеціяльному вапняковому розчині. Домішка потовченої цегли надає цьому розчинові рожевого забарвлення.

Вийнятково багате мистецьке оформлення палацу. Інкрустована мазаїкою шиферна підлога, численні уламки мармурових архітектурних деталей — колон, плит, ґзимсів, панель, так звана фльорентійська мозаїка з восьмикутних мармурових вапняків, керамічні поливні плитки — все це чарівні оздоби заль цієї будівлі . . .

Розкопуючи одну з найстаріших цивільних староукраїнських будов передмонгольського періоду, натраплено ще на одну рідкісну знахідку — шість уламків керамічних водогінних рур.

Серед знахідок, не зв'язаних безпосередньо з будовою, знайдено уламки керамічного й скляного посуду, скляні браслети, вироби з кістки й рогу, бурштинові дармовиси, вудила, остроги, гостряк списа . . . А в одному з приміщень знайдено олив'яну печатку. Коли зняли з неї злежалий шар, на лицевому боці — зображення Божої Матері, яка молиться, — ознака належности печатки митрополитові або єпископові, — і круговий напис: „Мати Божа, допоможи рабу твоєму . . ." (грецькою мовою). Місце, де написане ім'я, прочитати неможливо. На зворотному боці печатки — погрудне зображення архангела Михаїла і такий же нерозбірливий напис.

Вже наприкінці розкопин археологи звернули увагу на прошарки попелу, вугілля, а також каміння та цеглу з обпаленою поверхнею. Це дає підставу вважати, що рідкісна будова знищена внаслідок пожежі у 1239 році під час татаро - монгольської навали.

Плян відкопаної будівлі й техніка будівництва, — пише Роман Юра, — не залишають жадних сумнівів у тому, що перед нами — залишки однієї з будов архітектурного комплексу, побудованого у 80-их роках 11 століття переяслав. митрополитом Єфремом, про що є згадки в наших літописах. Після побудови 1037 року Ярославом Мудрим „града великого Києва" комплекс будов Переяслава був найважнішим явищем в архітектурі Київської Руси.

П. Панасенко

ЛИСТОПАД

У мене син єдиний був.
Не те, щоб красень,
Не те, щоб і найліпший...
Ні, ні...

Та, що це я кажу!
Найкращий
і найліпший від усіх!
Стрункий і худощавий,
Синьоокий, чуб білявий,
І ось — нема...

Забрав мені його
буревій листопад —
Такий болючий,
грізний, рідний
Волі бій.

І він пішов,
Пішов, не кажучи мені
про це ні слова.
Тільки:
Прощай, не плач,
Смішна ти, моя мамо,
Я прийду.
І це все...

Чи ж ніколи
Мені його не бачити ще раз?
Піду, спитаю
других, як і вас,
І розкажу їм, як і вам,
все від початку:
Про сина, про Вітчизну,
про наказ.

Шукаю сина, йду, питаю:
Чи ти його не бачив?
Може ти?
Не чув?
Не знаєш?
У мене він єдиний був,
Не те, щоб красень,
Не те, щоб і найліпший...
Ні, ні...
Та що це я кажу!
Найкращий
і найліпший від усіх!
Стрункий і худощавий,
Синьоокий, чуб білявий...

„Спи, синочку, спи,
Очка зажмури,
Над тобою твоя мати
Шепче молитви".

Піду! Спитаю других,
як і вас,
І розкажу їм, як і вам,
все від початку:
Про Рідний Край, про всіх
Синів і про Наказ!

Оксана РУДАКЕВИЧ
Листопад 1965

ЙОСИП ГІРНЯК — УКРАЇНСЬКИЙ "METTEUR EN SCENE"

(До сімдесятиліття великого мистця українського театру)

Кінець 19-го і початок 20-го століття побачили появу нової фахової постаті на терені европейського театрального мистецтва. Новою вона була лише до деякої міри, бо її знали і знають як „режисера". Про режисера читалося на афішах і програмках, режисера лаялося, коли артисти погано грали, але частенько й дуже скоро забувалося. Новий рід режисера, про якого буде йти мова, був дещо інший. Від нього залежала вже не тільки режисура, але й постановка цілої п'єси: устійнення тексту п'єси, персонажів, кількість дій і картин, загальне сценічне оформлення, рішення щодо участи і ролі хорів, оркестри, балетів, стилеве підібрання костюмів і декорацій, і т. д. Частіше всього це включало також режисуру, хоч в деяких випадках режисура передавалася в інші руки.

Не знаходячи українського слова для означення цієї центральної театральної одиниці, вживаю французької назви, „metteur en scène".

Поняття „metteur en scène" не є виключно французьке, хоч у Франції воно відіграло і ще досі відіграє чи не найважливішу ролю, не тільки в розвиткові театру, але й французької драматичної літератури. Згадаймо хоч кілька „metteurs en scène" світової слави: відомого всебічно М. Райнгарта в Німеччині, нашого „землячка" Немировича-Данченка, росіянина Станіславського. У Франції, починаючи від десятих років цього століття і досьогодні, ми їх знаходимо цілу плеяду: Жак Копо, Жак Віляр, Шарль Дюлен, Гастон Баті, росіянин Жорж Пітоєв, бувший учень Станіславського, якому Франція завдячує цікаві постановки Бернарда Шо, Піранделля, Шекспіра і Чехова. Згадаймо ще також на цьому місці Люї Жуве і Жан-Люї Баро, хоч про них ми ще говоритимемо пізніше.

Мені стає щораз яснішим, що деякі поняття не є можливо перекласти з одної мови на іншу, і всякі спроби це зробити будуть більше або менше неуспішними. Так само з поняттям „metteur en scène". Був у нас в двадцятих роках Лесь Курбас і його театр „Березіль", а тепер є його співробітник і учень Йосип Гірняк, з незабутнього вже його славного таборового „Театру-Студії" в Німеччині та тут на еміґрації.

У читача ще може виринути питання: Але чому ж той „metteur en scène" має бути таким унікальним? Чи ж мало і в нас і в інших було і є добрих режисерів? Справа є не тільки в режисурі і постановці. „Metteur en scène" є фактичним творцем цілої п'єси, якою ми її бачимо на сцені. Від автора виходить сирівець, літературний твір; від „metteur en scène" виходить театральна одиниця, викінчений твір. „Metteur en scène" є інколи письменником, поетом, перекладачем, критиком, дорадником автора, драматичним і сценічним експертом, чарівником і ясновидцем, який своєю чарівною палицею, своїм всебічним і всеохоплюючим талантом стає творцем нового світу, в який він переносить нас, глядачів. Він не є ремісником, він є правдивим мистцем і, як кожний мистець, він є співтворцем Божого світу. Це може звучить як перебільшення, але воно ним не є. Вернімось ще до кількох прикладів з европейського театру. Якби не настирливе заохочування і співпраця та поради Люї Жуве, то французький письменник Жан Жіроду може ніколи не писав би своїх відомих п'єс: „Троянська війна не відбудеться", „Зіґфрід", „Інтермеццо", „Божевільна зі Шайо", „Ондіна" і т. д. Якби не Жан Люї Баро, то книжкові, тепер вже відомі драми Поля Клоделя, як „Об'явлення Марії", „Сатиновий черевичок", „Кристоф Колюмб", та інші не побачили б сцени, а лишились би виключно літературними творами. Появлення найліпших драм модерного американського письменника Юджіна О'Ніля також завдячуємо у великій мірі праці американського „metteur en scène" Хозе Квінтера.

Якби не Лесь Курбас, то Куліша драми не бачили б світу Божого. Якби не Йосип Гірняк і його „Театр-Студія", то українська сцена не бачила б „Народного Малахія", „Козака Мамая", „Блакитної авантюри", „Мати і я" Хвильового.

Йосип Гірняк є тим „metteur en scène" зі всіма його прикметами, які ми описали вище. Згадати б лише для прикладу його модерні для українського театру зовсім нові твори, як „Блакитна авантюра" чи „Козак Мамай". З яким захопленням приймали їх українські глядачі і з якою гордістю кожен з них розумів та відчував, що він є свідком виходу українського театру на світову арену. Тут було щось нове, свіже, небуденне, аванґардне. Тут був новий підхід до теми, до оформлення поодиноких сцен, до гри і вишколу акторів, до цілої концепції театру, як до многогранного роду мистецтва. Що може більше заімпонувати, як молоді актори репертуарного театру, вишколені в мові і в поставі, як віск в руках чарівника Йосипа Гірняка?

Немає сумніву, що Йосип Герняк вже увійшов в історію українського театру та в історію української літератури. В його сімдесятиліття хочеться ще раз пригадати українському суспільству, що ми мали і маємо на еміґрації театрального мистця світового маштабу. Він вже відіграв унікальну ролю в історії розвитку нашого театру, але його знання й талант не мусять пройти мимо нас невикористаними. Даймо йому сьогодні змогу передати молодшим свою спадщину і благословити їх на дальшу роботу для українського театру. Не забуваймо, що і український театр ще має, тут, на еміґрації, свого мистця - творця, яким є Йосип Гірняк, український „metteur en scène".

Володимир Бакум
Член Центрального Проводу УАТ-„Зарево"

В. Софронів Левицький
„Новий Шлях"

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В АМЕРИЦІ І КАНАДІ

Доповідь, виголошена на 1-му З'їзді Українських Курналістів Америки і Канади, що відбувся в днях 30-го і 31-го жовтня 1965 року)

(2)

Супроти вичислених шести тижневиків Америки, з яких три тільки недавно почали свій трудний життьовий шлях, Канада більше врожайна на тижневики, як Америка. Канада має їх аж вісім, а крім того два двотижневики.

Колискою української преси в Канаді є Вінніпеґ. Там виходить тепер чотири українські тижневики.

Найстарший з усіх „Канадійський Фармер" виходить у Вінніпеґу вже 63 роки у чеському видавництві Карла Доячека.

Після нього за віком іде „Український Голос", що виходить теж у Вінніпеґу вже 61 рік, як орган Союзу Українських Самостійників Канади і як неофіційний орган української греко - православної церковно - релігійної громади в Канаді.

У Вінніпеґу виходить ще „Новий Шлях", орган Українського Національного Об'єднання Канади. Його стаж — 36 років. Упродовж довшого часу він виходив як півтижневик, тобто два рази на тиждень. Він друкується у Вінніпеґу, але має два відділи редакції: у Вінніпеґу і Торонті.

Четвертий тижневик, що виходить у Вінніпеґу, це орган вінніпеґської католицької митрополії „Поступ" із своїм англомовним додатком „Ди Проґрес". Він почав виходити незабаром після креування Вінніпеґської Митрополії і виходить уже 7 років.

До групи українських католицьких тижневиків у Канаді належать, крім „Поступу", ще два інші дієцезіяльні органи, один в Едмонтоні і другий в Торонті. Це: орган Едмонтонської дієцезії „Українські Вісті", що виходить уже 37 років, і „Наша Мета", орган Торонтської дієцезії, що виходить 17 років, тобто від часу креування екзархату, а пізніше єпископства для Східньої Канади в Торонті.

До продуктів світської ініціятиви українських еміґрантів, що прибули до Канади вже після другої світової війни, належать два торонтські тижневики: „Гомін України" і „Вільне Слово". „Гомін України" почав виходити в 1948-му році (17-ий рік видання), як орган Ліґи Визволення України. За цей розмірно недовгий час він розвинувся у поважне видавництво з власною друкарнею та книжковим видавництвом.

„Вільне Слово", яке почало виходити під тією назвою в 1956 році, є часописом, видаваним з приватної ініціятиви, воно не є органом ніякої ані політичної, ані церковної організації і називає себе незалежним часописом. Почало „Вільне Слово" свою діяльність, перебравши аґенди тижневика гетьманської організкції „Український Робітник" і таким чином надточило собі віку до 32 років.

Два канадійські двотижневики — це „Батьківщина", орган організації гетьманського напрямку, який виходить у Торонті, і „Вісник", орган української Греко - Православної Церкви в Канаді, що виходить у Вінніпеґу.

Так у сумі Америка і Канада мають 14 тижневиків і два двотижневики, які побіч двох щоденників становлять поважний і досить успішний засіб камунікації української спільноти в цих країнах нашого поселення.

Місячники, двомісячники і квартальники:

Щомісячних періодичних видань, майже виключно журнального типу, є в Америці та Канаді немало. Враховуючи сюди найбільше поширені органи політичного, літературно - мистецького, загальносуспільного, релігійного й виховного характеру, маємо їх в Америці 13 і в Канаді 9, тобто разом — 22. Коли додамо до них ще два двомісячники ір квкртальників, то це дасть нам 31 періодик журнального типу, що теж є, як на кількість нашої еміґрації, числом досить поважним.

До україномовних щомісячних журналів, які виходять в Америці, належать: „Листи до Приятелів", „Вісник ООЧСУ", орган ОДВУ „Самостійна Україна", орган Союзу Українок Америки „Наше Життя", гумористичний журнал „Лис Микита", господарсько - кооперативний журнал „Наш Світ", церковно - релігійний журнал „Українське Православне Слово", орган СВУ „Місія України", газетного типу місячник, орган Організації Оборони Лемківщини „Лемківські Вісті" (Пассейк — Торонто) і журнали для дітей та молоді „Веселка", „Юнак", „Готуйсь", "Крилаті". Разом — 15.

У Канаді 9 місячників: два загальні, приватного видання журнали: „Нові Дні" Петра Волиняка і „Ми і Світ" Миколи Колянківського, що виходять у Торонті, три релігійного характеру місячники „Світло", видаване Василіянами в Торонті, „Голос Спасителя", видаваний Редемптористами в Йорктоні, Саск., і „Віра і Культура", орган української греко -православної Митрополії у Вінніпеґу. Крім цього виходить у Вінніпеґу два жіночі журнали: „Жіночий Світ", орган Оорганізації Українок Канади, і „Промінь", орган Союзу Українок Канади. І врешті два журнали для молоді: „Молада Україна", орган Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ), що виходить у Торонті, і журнал для українських католицьких дітей „Наш Приятель", що виходить у Вінніпеґу.

З двомісячників журнал української молоді „Смолоскип" виходить у Монтреалі, в Канаді, а ілюсрований двомісячник „Екран" в Чікаґо, ЗДА.

Роман Пачовський

ПЕРЕД ДВАДЦЯТОЮ ВИСТАВКОЮ ОМУА В НЮ ЙОРКУ

В неділю, 14-го листопада по полудні Об'єднання мистців українців в Америці відкриє свою Дванадцяту мистецьку виставку в Літературно-мистецькому клюбі Ню Йорку. Річна виставка є предметом зацікавлення не одних тільки мистців, які виставляють. Видається, що річні виставки ОМУА сталися невід'ємною частиною культурної самобутности. За тринадцять років існування мистецького товариства ОМУА зацікавлення мистецькими виставками зросло на стільки, що в нас є певна скількість культурних громадян, постійних відвідувачів наших виставок. Деякі люди виробили собі осуд про наше мистецтво на чужині, сперши його на власному досвіді з відвідування виставок радше, а не на скупих теоретичних міркуваннях критиків в пресі.

Коли навчимося цікавитися кожноразовою мистецькою виставкою і підходимо до мистецького твору так, щоб він промовляв до нас так, як цього бажає собі кожний мистець, тоді не мусимо турбуватися за правильність чи не правильність нашої опінії. Ми, може, не будемо в стані відкривати всю істину, яка є підставою осуду справжнього критика, та принаймні можемо надіятися, що цим способом знайдемо дещо з тієї правди для себе самих у сьогоднішній добі радикальних перескоків критики і опінії — а це вже буде великим осягом для нас.

Як правило, чи ми маємо до діла з людьми, чи з мистецькими творами, ми повинні приймати їх такими, якими вони є, і не підходити до них з однаковим мірилом чи настановою. Як старасмося розгадати людину, з якою знайомимося, так же треба розгадувати і мистецький твір.

На виставці ОМУА, побачивши краєвид Петра Андрусева „Берег", напевно пригадаємо щось з того, що нам приходилося спостерігати літом над морем. Ця картина не справить нам ніяких труднощів при огляданні. Коли ж зупинимося біля невеликої картини п. Трофимовської - Коненко „Впливи" і будемо судити її за тими принципами, за якими ми підходили до картини Андрусева, то твір п. Коненко може зробити на нас враження дитинного малюнка, хоч підхід п. Коненко до природи є не менше поважний. Ви будете застановлятися, чому композиція названа так, і згодом відкриєте,

Жюрі перед засіданням. Зліва направо сидять: Микола Неділко, Антін Малюца, Михайло Осінчук, Любомир Кузьма, Михайло Черешньовський

що назва є характеристичною для цієї картини, та для цього треба намагатися не пересуджувати згори відмінний спосіб малювання, як невдачний.

Або візьмім для прикладу два інші контрасти: „Море" Михайла Мороза і „Море" Юрія Полюги. В Мороза ми бачимо насичені кольорові форми мазків, накинені імпульсивно і переконливо, що викликують у глядача сильне враження морської стихії. Здається нам, що мистець не міг би осягнути своєї цілі іншою дорогою, а тільки так. У Полюги знайдемо дрібʼязково передані морські хвилі, намальовані реалістично зі своєрідною вправною майстерністю, яка перейшла в рутину. Підходити до таких картин мусимо з певним вирозумінням.

Кожний з глядачів може мати певне знання зі щоденного життя, бо, здається, що немає людини, яка не знала б нічого про мистецтво, так само, як кожний знає дещо політику, не дивлячись на те, що сам не є політиком. В основному мистецтвознавці чи критики займаються аналізою мистецьких творів у подібний спосіб. Мистецтвознавець не має якогось особливого дару вникливости, який відрізняв би його від інших людей, зацікавлених мистецтвом. Він має більше досвіду, а це є доступне для кожного, хто не відмежовується і не каже, що він не хоче мати нічого спільного з мистецтвом.

В неділю 13-го жовтня зібралося жюрі, складене з проф. М. Осінчука, Л. Кузьми, А. Малюци, М. Неділка і М. Черешньовського у ЛМ-Клюбі, то до перегляду було п'ять десяток праць. Головна управа товариства, керуючись браком місця і, може, сподіваючись великого напливу експонатів, обмежила розмір і число експонатів для кожного учасника. У висліді наспіло по одній більшій картині або по дві середнього формату від кожного зголошеного мистця. Жюрі дбайливо оглядало праці кожного мистця. Звичайно легше вибрати кращі твори, та далеко більше застанови вимагають слабші. Жюрі виявило великий терпець і толерантність у відношенні до таких, повертаючи до поновного перегляду і дискусії. Крім цього треба було додатково розглядати спізнені праці ще після засідання. Кожного року управа застерігається, що не буде брати на увагу спізнених мистців, та це не помагає. Цього року таки прийняли ще деяку частину спізнених, та врешті мусіли припинити дальший прийом, бо годі було друкувати каталог. Остаточно устійнено, що у виставці братиме участь 45 мистців 64-ьома експонатами. Від участи у виставці відпали три учасники, а загальне число несхвалених експонатів було 15.

Половину учасників становлять звичайні члени ОМУА: Петро Андрусів, Володимир Баляс, Богдан Василишин, Ярослав Вижницький, Марія Гарасовська-Дачишин, Василь Дорошенко, Петро Капчушечко, Любомир Кузьма, Іван Кучмак, Петро Мегик, Михайло Мороз, Микола Неділко, Іван Паливода, Борис і Роман Пачовські, Богдан Певний, Валентин Сім'янцев, Наталія Стефанів, Богдан Титла, Денис Шолдра, Ірина Шухевич і почесний член Петро Холодний, мол. До рідких гостей треба зарахувати Богдана Доманика і арріте́кта М. Кравчука. З новішого членства нюйорського Відділу ОМУА виставляють: Оленка Богачевська, Лідія Грицан-Сушків, Євгенія Ерес, Іван Матура, Софія Петеш, Юрій Полюга, Богдан Савчук, Клим Трохименко; з філядельфійського Відділу ОМУА: Роксоляна Лучаковська-Армстронг, Артемій Кирелюк. Серед зовсім нових учасників є такі прізвища: Орися Жмуркевич з Лос Анджелесу, Софія Лада, Марко Зубар з Філядельфії і Микола Луговий з Ню Йорку. Вперше у річній виставці ОМУА виставляє теж Зоя Лісовська-Нижанківська з Европи і Марія Стиранка з Канади, а Галина Новаківська і Ліда Палій з Торонта виставляють удруге.

Не збираюся давати ні подрібної ні побіжної характеристики поодиноких творів чи учасників, залишаючи це глядачам, які поцікавляться виставкою і думками висказаними у статті. Для загальної характеристики виставки можна сказати, що цим разом менша скількість експонатів, хоч дещо більше учасників, як у попередній виставці. Кидається ввічі контраст між реалістичним сприйманням малярських вражінь і кольоровими плямами і формами, які виявляють суб'єктивні імпульси мистця. Є певні тенденції упрощення форм аж до абстракції, та немає різьких відмежувань, які далися б уйняти в рамці якихось „ізмів". Не дивлячись на те, що мені довелось бачити окремі образи, я не можу висказуватися про загальне враження, яке робитиме виставка в цілості, коли картини будуть розвішені і видні. Щойно тоді можна робити порівнання і висновки, хоч видається, що виставка виявляє поступ у творчій праці окремих мистців, і приходиться жаліти, що не всі колеги беруть участь у виставці, бо тоді можна б мати перегляд наших мистецьких сил.

Позитивним явищем є те, що ОМУА має притягаючу силу для мистців українського роду в світі. До нас приходять зголошення навіть з далекої Польщі, а з близької нам Канади є зацікавлення в членстві товариства.

З НАШИХ БУДНІВ

В ЮНІОН ПАРКУ

Цей факт, звичайно, не мав якогось видатного впливу на хід міжнародної політики, але так воно склалося, що мій земляк з Бібрецького повіту, пан Татух, того самого дня подякував за роботу, коли Нікіта Сергійович Хрущов на своє власне бажання занедужав і був звільнений з обов'язків першого секретаря ЦК КПСС і голови Ради Міністрів СССР. Точніше, це сталося рік тому, 15-го жовтня 1964-го року, або на св. Покрови за старим стилем.

— Так, так ... Ми обидва з Микитою в той самий день пішли на пенсію, — похитав головою пан Татух, сидячи на лавочці в парку, в дружньому колі земляків, що прийшли помилуватись останніми чарами індіянського літа. З того часу рік махнув, як з батога стрілив! .. Не знаю, як там з Микитою стоять справи, чи він так само нудився без роботи, як я, але мене, скажу вам щиру правду, ще з півроку як мотузком тягнуло піти і хоч здалека подивитись на той більдунок, що я його через тридцять років замітав!

— Велл, — сказав кум Майк, запаливши грубу сиґару, що пахла чинґіркою, — ти собі, мабуть, мислив, що як тебе не буде на роботі, то твій будинок завалиться? А він, ось бачиш, стоїть, як стояв, і нас Ярема поховає, а він далі стоятиме.

— Так само, як Совєтський Союз не завалився без Хрущова, — вмішався в розмову один звенигородський земляк. — Усунули одного ідола, то на його місце прийшло два, що далі кров з народу випивають.

— Та воно ніби не валиться, — промовив пан Татух, розклавши на колінах нове число „Свободи", — але ось газети пишуть, що тріщить.

— Ет! — махнув рукою кум Майк, — тріщить-тріщить, вже безмала сорок років, а не може тріснути! Не журіться, капіталісти не дадуть большевикам загинути! — Тільки їх біда притисне — зараз посилають їм пшеничку на бублички!

— А як вони віддячились за цю пшеницю, га? — захвилювався земляк славного Звенигороду. — Тепер ось самі бачите: бунтують наших бойсів, щоб не йшли служити в армію, щоб дерли ферлядунки і протестували проти війни з тими косоокими! Та ж того ще світ не видав та й не чував, щоб такі, вибачайте на слові, невмиванці, бітніки, марширували собі по 5-ій Евню і викрикували в білий день: „Геть з американським урядом!" А поліція, на яку народ платить тяжкі податки, ще й охороняє їх, власними грудьми заступає, щоб котрому, не дай Боже, не сталося якої кривди, щоб не обірвав гнилим помідором по дурній маківці ... Ні, панове, то вже світ кінчиться і Корона Польська, — як казали в Старому Краю.

— Та світ може й не скінчиться, але добра з того всього не буде, — зідхнув мій земляк з Бібрецького повіту, а всі три чесні баді в задумі похилили, хто сиву, а хто лису голову, зажурившись майбутнім тієї волелюбної країни, в котрій люди мають так багато свобід, і так мало ті свободи шанують ...

І К ЕР

Твори Івана Нечуя-Левицького

Як повідомляє у відділі „Література і мистецтво" часопис „Радянська Україна", вийшли в світ три томи десятитомового видання творів Івана Нечуя-Левицького.

Перший том містить у собі ранні твори письменника: оповідання „Рибалка Панас Круть", повісті „Дві московки" та „Причепа".

До другого тому ввійшли відомий роман „Хмари", казка „Запорожці", а також поспішили дати твори М. Салтикова-Щедріна в перекладі з московської на українську мову Нечуя-Левицького — „Дикий пан", і „Повість про те, як мужик харчував двох генералів".

У третьому томі: повісті „Микола Джеря", „Кайдашева сім'я", „Бурлачка", оповідання „Баба Параска і баба Палажка" та „Бідний думкою багатіє".

Твори видає видавництво „Наукова думка" (Київ).

В невимовному смутку повідомляю Рідних і Приятелів, що в неділю вранці, 7-го листопада 1965 року відійшов у Вічність у Лейквуді, Н. Дж., мій Найдорожчий і Невіджалуваний ТАТО

бл. п.

Інж. ОСИП ПЕРЛОВИЧ

народжений 7-го січня 1907 р. у Черепині, пов. Львів, колишній службовик „Маслосоюзу" у Львові, в Америці інженер електроніки у фірмі Вендікс.

ПОХОРОН відбудеться в суботу 13-го листопада ц. р. з похоронного заведення Anderson & Campbell при Main Street в Томс Ривері, Н. Дж., о год. 11-ій перед пол. до церкви св. Йосифа і відтіль на місцевий католицький цвинтар.

донька МАРТА з родиною

Членам Б-ва св. Володимира, Парафіянам Української Свято-Покровської Церкви у Філядельфії, а також і Приятелям і Знайомим — подаємо болюче сумну вістку, що дня 10-го листопада 1965 року в 3:15 по пол. в Germantown шпиталі (Філядельфія) по тяжкій недузі серця — помер на 65-му році життя

св. п.

Проф. ІВАН СЛЮСАРЕНКО

член Української Свято-Покровської Парафії, член і основоположник Б-ва св. Володимира, редактор журналу „Слово Істини", педагог Свято-Покровської суботньої школи релігії і українознавства та взагалі незамінимий громадський робітник.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Достойній Родині Покійного та Його Найближчим і Друзям — передаємо вислови нашого співчуття.

ПОХОРОН відбудеться з української Церкви, 2225 N. Mascher St., Philadelphia, Pa., на український цвинтар св. Андрія в Пів. Бавнд Бруці, Н. Дж.

УПРАВА Б-ВА СВ. ВОЛОДИМИРА при Українській Церкві св. Покрови у Філядельфії

Ділимося сумною вісткою з Рідними та Знайомими, що в середу 10-го листопада ц. р. о год. 3-ій по пол. після важкої хвороби упокоївся в Бозі, прийнявши Найсвятіші Тайни, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО та ДІД

бл. п. Іван Самойлович СЛЮСАРЕНКО

нар. 1898 року на Україні.

ПАРАСТАС відправлено в п'ятницю, 12-го листопада ц. р. в Церкві св. Покрови, 2225 N. Mascher St., Філядельфія Па., о год. 7:30 веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 13-го листопада 1965 р. о год. 8:30 ранку в цій же церкві. Після цього Тлінні Останки будуть перевезені на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ОКСАНА
син — АНАТОЛІЙ
невістка — ТАЇСА
внуки — ЯРОСЛАВ та ЛАРИСА

Замість квітів на могилу

бл. пам'яті д-ра ВОЛОДИМИРА КАЛИНИ

складаємо 25 долярів на Український Конґресовий Комітет Америки.

Ярослав і Любов ТАТОМИРИ

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 8-го листопада 1965 року у вечірніх годинах несподівано відійшов у Вічність на 65-му році життя

бл. п. МИХАЙЛО РОМАНІВ

залишаючи в Україні горем прибитих: дружину Марію, доню Ольгу з мужем Володимиром Сагайдак, сина Євгена і ближчих та дальших рідних.

ПАНАХИДИ в ЧЕТВЕР 11-го і П'ЯТНИЦЮ, 12-го листопада о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні П. Яреми при 129 Іст 7-ій вулиці в Ню Йорку.

ПОХОРОНИ в СУБОТУ, 13-го листопада о год. 9:30 ранку з похоронного заведення до церкви св. Юра при 7-ій вулиці, а по відслуженні Заупокійної Служби Божої Тлінні Останки будуть поховані на Українському Цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

ЗБОРІВСЬКИЙ ДОПОМОГОВИЙ КОМІТЕТ

Ділимося сумною вісткою з Рідними й Знайомими, що 8-го листопада 1965 року в Торонті, Канаді, упокоїлася наша Найдорожча МАМА, БАБА й ПРАБАБА

МАРІЯ з ПЕЛЕНСЬКИХ КАЛИМОН

уроджена 1888 р. в Комарні.

Похорон — в четвер 11-го листопада 1965 року.

Горем прибиті:
СОФІЯ СЕНЮТА — дочка з дітьми
АНАНІЙ КАЛИМОН — син з родиною
МАРІЯ ПЕЛЕНСЬКА — дочка з родиною
ЛЯРИСА, АРЕТА, ОРЕСТ, АНДРІЙ і МОТРЯ — правнуки

В ШОСТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ НАШОГО НЕЗАБУТНЬОГО

бл. п. ЙОСИФА БУКАТИ

СКЛАДАЄМО СУМУ 25.00 ДОЛЯРІВ НА НАУКОВЕ Т-ВО ІМ. ШЕВЧЕНКА В ЗДА.

РОДИНА

Cafe Geiger ШТУЧНО ХОЛОДЖЕНА
206 E. 86 St. (b. 2 & 3 Ave.) NEW YORK Tel.: RE 4-4428
Щоденно КОНЦЕРТ
від год. 4:00
Найліпша нім. Кухня. Ланчі. Обіди
Знамените печиво власної пекарні.

НОВОЗАСНОВАНА ФІРМА:
EXPRESS EXPORT-IMPORT & TRAVEL CO., IRVINGTON, N. J.

1262 Springfield Ave. betw. Sanford Ave. & Chapman Pl. напроти САНФОРД КІНО (Телефон 374-7489):
- **Щоденно висилає пакунки до Краю і всіх країн Европи.** Скора й безпечна достава пакунків є ґарантована.
- Має склеп з товарами місцевими та імпортованими, що є необхідні для красних пакунків. Ціни поміркованi.
- **Приймає замовлення на різнородні подарункові предмети:** на Україну (Внешпосилторг), Чехословаччина (ТУЗЕКС), Мадярщина (ІККА), Німеччина.
- **Переказує долярі до Польщі і Чехословаччини.**

ПОДОРОЖНИЙ ВІДДІЛ Ф-МИ в найкоротшому часі:
- Вистарає необхідні дозволи, паспорти та візи для відвідин Краю і всіх країн Східньої і Західньої Европи.
- Полагоджує різні іміґраційні справи, випрацьовує прохання та переклади потрібних документів та їх леґалізацію.
- Продає білети на кораблі й літаки до всіх країн світу.

ВІДКРИТО: щоденно: 10:00 р. до 6:00 веч.;
субота: 10:00 р. до 4:00 по пол.; інакше: по домовленню.
Радо служимо інформаціями. Висилаємо на бажання каталоги.

Власник: **Василь Вислоцький (Wm. Vislocky Travel, Inc. 80 East 11th Street — Room 438, New York, N. Y. Telefon: 477-5010, 5011. In New Jersey call 381-8997)**

Що може бути ліпше з подарунків на Свята для Ваших Рідних в СССР.

Як не купон на пальто, костюми, суконки з доброго чисто вовняного або пiввовняного матеріялу. Тільки тепер на Свята по обниженим цінах **можете замовити в неограниченій кількости, без мита і інших податків,** елястичні тканини, на костюми і суконки, які не мнуться, є дуже сильні і в своїй якости не уступають найкращим заграничним тканинам. Все це у великім виборі знайдете у виставовій залі фірми

PODAROGIFTS, INC.

220 Park Avenue (cor. 18th Street) South
NEW YORK, N.Y. 10003 Phone 228-9547

Там також можете замовити як подарунок **на Свята** автомобілі, мотоциклі, ровери, радіолі, холодільники, машини до шиття, годинники і багато других товарів.

Найбільший вибір продуктів — вин, делікатесів на святочний стіл. **Не тратьте часу, замовляйте тепер.** Висока якість і термінова достава дарунків до дому Вашим рідним ґарантується.

Оглянньте нашу виставову залю і вийдете захоплені прекрасною якістю, трівкістю, красою виконанням і оздобленням виробів продукції СССР.

Ми знаємо, що в довгій і далекій розлуці, Ваші рідні, близькі і дорогі і Ваш дарунок через Подароґіфтс, Інк. їм скажуть, що Ви їх не забули ні тепер ні не забудете в будучности.

Запам'ятайте, що тільки фірма

ПОДАРОҐІФТС, ІНК.

є одиноким представником Внешпосилторгу, для принимання замовлень на подарунки.

С Л О В Н И К
АНГЛО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК — 50 000 слів і виразів, 792 стор. в оправі — М. Л. Подвезько — $6.00
Замовляйте:
"SVOBODA", 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Збори Відділів УНСоюзу

НЕДІЛЯ, 14 ЛИСТОПАДА 1965 р.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Т-ва Запорозька Січ — 251-ий Відд. о год. 11:30 ранку в церковній залі св. ап. Петра і Павла при Вест 7-ій вул. В місяці грудні, збори в неділю 12-го в тому самому часі і місці. — В. Козир, предс., Т. Шмаґала, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збирання вкладок Т-ва Дністер — 430 Відд. за місяць листопад відбудеться: 14 листопада в „Тризубі" в год. від 1-3 по пол.; 21-го листопада, в Укр. Клюбі при Френклін вул. в год. від 11:30-1:30 по пол.; 20-го листопада, в Українському Клюбі при 23-ій і Бравн вул. в год. від 7-9 веч. — О. Бакай.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва Любов — 45-ий Відд. о год. 11:30 до 1:30 з домі У. А. Горожан, 847 Френклін вул. Проситься членів чисельно брибути. — М. Сеник, секр.

ШИКАГО, Ілл. Збори Б-ва св. Стефана — 221 Відд. о год. 1:30 по пол. в домі Відділу УНС, 841 N. Western Ave. Проситься урядовців і членів на збори, на яких будуть обговорені важні справи. — Т. Шпікула, секр.

GRAMERCY SHIPPING CO.
(Заснов. 1945)
118 East 28th Street
New York, N.Y. 10016
Святочні суґестії
Найвищої якости Західні харчові пачки.

Gr. 214 — Salme $27.50
20 фт. пшен. муки, 11 фт. цукру, 9 фт. рижу.
GR 228 — Ilse $37.50
11 фт. пшен. муки, 11 фт. рижу, 11 фт. цукру, 2.4 фт. салямі, 2.4 фт. бейкону, 2.4 фт. масла.
GR 238 — Vera $49.00
11 фт. пшен. муки, 11 фт. цукру, 2.4 фт. рижу, 2.4 фт. гречаних круп, 2.4 фт. бейкону, 2.4 фт. вудж. шинки, 2.4 фт. салямі, 2.4 фт. смальцю, 2.4 фт. міш. суш. овочів, 500 gms. паленої зернистої кави, 250 gms най. якости чаю, 2 куски тол. мила Lux.

Англійські текстилі
Жіноча пачка Anna $40.00
3 ярди 100% вовн. матеріялу на жіночі костюми або суконки. 4 яр. матеріялу на суконку до прання. 4 яр. котонової фляneлі, 4 шп. ниток, 1 пач. голок, 1 карт. гачків і петельок, 1 карт. затрісок.
Чоловіча і жіноча комбінована пачка $53.00
3½ ярд. 100% вовн. матеріялу на чолов. убрання, 2½ ярд. рейону або сатини відповідної підшевки, 3 ярд. вовн. матеріялу на жіноч. костюм або суконку, 4 ярд. до прання взористого матеріялу на суконки, 30 відпов. ґудзиків до цілости одягу, 6 шп. ниток, 1 пач. голок. Повищі ціни комплетні. Жадних дальших доплат. Шліть за комплетними каталогами по-українськи або англійськи.

ПАН КОЦЬКИЙ ВИХОДИТЬ НА СЦЕНИ

Паша Манойло (кляса сольоспіву Антоніни Лисенко) в ролі Пана Коцького з одноіменної опери М. Лисенка. Маска роботи Софії Лади.

Прем'ра „Пана Коцького", здійснена Українським Музичним Інститутом, відбулася в травні ц. р. та повторюється у Філядельфії в суботу, 13-го листопака. Виставою в Трентоні, у неділю 21-го листопада молодий Театр Української Опери починає свої гастрольні подорожі містами сходу ЗДА.

LOTS FOR SALE

КАНАДА — одноакрові площі $1,080.—
(20 парцель)
Вийнятковa пропозиція, великі чудові площі, 36,800 sq ft кожна, 16 м. South Montreal and Expo 1967. Близ. 50 мільйонів долярового проджекту (route 9 — New York). 36 місячні вплати. Без відсотків. Хто перший прийде — першого обслужимо. **St. Lawrence Plaza Corp., 373 Montee St. Philippe, St. Philippe de Lapr., Que., Canada.**

Business Opportunity

ЗДАЄТЬСЯ
КРАМНИЦЯ
під бизнес кожного рода або офіс.
Brooklyn Flattbush Section.
493-2281

НА ПРОДАЖ
IRON WORKING SHOP
Досконала нагода для працюючого партнера — для інвестиції. Треба оглянути, щоб оцінити. Заснов. понад 50 років. Спішіть, тел. власника — **UL 4-2302**

Jersey City, N. J.
CORNER TAVERN
Давно заснована. Commercial Trade. Включно з лайсенсом. Продається з уваги на недугу і пенсію. Добра нагода. Рент $100.00 місячно.
Тел.: SW 2-3118

• Sewing Machine for Sale •

МАШИНИ до ШИТТЯ
Замикаючи вистави виробництв Світової Виставки, продаються машини світової слави, відомих фірм 1965, автоматичний зиґ-заґ, вишивання монограмів, роблення дірок на ґудзики, не потрібно додатків. Ґарантія, надзв. купно за 42 доляри.
IN 9-8554

ШУКАЮТЬ МЕШКАННЯ

ПОШУКУЮ
в місцевостях: Queens, Nassau, Westchester County, N. Y., Bergen, Essex County, N. J., Irvington, N.J.
КІМНАТУ
з приватною лазничкою або малий **АПАРТАМЕНТ** потребує українець середнього віку. **Mr. I. S. — 1020 Joseph Ave. Rochester, N.Y. 14621**

Real Estate

Хочете купити або продати дім, бизнес, землю,
зверніться до:
українського підприємства
TRIDENT REALTY CO.
98 Second Avenue
NEW YORK, N.Y.
Tel.: 477-6408

Праця
• HELP WANTED MALE •

EXPERIENCED
MOLD MAKERS TOOL MAKERS
FOR RUBBER FABRICATING COMPANY
- Hospitalization
- Insurance
- Holiday Pay
- Pension
- Modern Facilities

IN pleasant, progressive community. Write:
MOXNESS PRODUCTS, INC.
1914 Indiana Street
Racine, Wisconsin 53405
ATTN: W. W. KEISLING
"An equal ooportunity employer"

MACHINIST [CLASS A]
FOR LARGE OFFSET PRINTING EQUIPMENT
We have a permanent, challenging opening for a fully qualified maintenance machinist, who is immediately competent on troubleshooting and making repairs to large (54" x 77") Miehle and Harris offset 4 and 5 Color Presses. Top rate commensurate with proven experience and ability in this above regard.
Please apply to:
PERSONNEL DIRECTOR
EINSON FREEMAN & DETROY CORP.
INDUSTRIAL PARK
FAIRLAWN, N. J.

MILLING MACHINISTS HORIZONTAL BORING MACHINISTS
MUST be capable of working from blueprints and performing own set ups. Only fully skilled will be considered.
PERMANENT employment with a leading manufacturer of high-speed packaging machinery. Good rates, medical, sick pay benefits, and life insurance. Pension plan, etc.
INTERVIEWS 9 A.M. to 5 P.M. Monday, Wednesday & Friday 9 A.M. to 8 P.M.
TUESDAY & THURSDAY
9 A.M. to 12 Noon — Saturday
ASK FOR MR. SNOWDEN
or write
DELAMERE & WILLIAMS COMPANY LIMITED
35 Carson Street
Toronto 14, Ont., Canada
(Near 30th St., N. of Long Branch)

MECHANICS
Must be experienced. 1st Class. Jobbing Shop. Close tolerance work. Good working conditions.
Apply
DAVIS MACHINE CO.
256 6th St., Saddle Brook, N.J.
201 472-8535

MACHINISTS
Several 1st class. All-around mechanics. Top wages. Company benefits. Good working conditions.
Call Mr. Hegger for appt.
Progressive Machine Co., Inc.
165 Marion Street
Paterson, N.J. 201 684-2660

Шліть гроші до СССР на свята!
ТЕПЕР БІЛЬШЕ ТОВАРІВ І ХАРЧІВ.
GRAMERCY SHIPPING INC.
заснована 20 років, уділяє **СОЛІДНУ ВІДПОВІДАЛЬНУ ОБСЛУГУ**, жадних виправдувань. Повна ґарантія. Лайсенс Департаменту Банків. Бондовано по $20,-000.00. Безпосередні аґенти для Банку для Іноземної Торгівлі СССР. Ми є **ОДИНОКА** фірма, яка **ВСЕ** виставляє офіційні в СССР підписані посвідки відборця. Достава до 2 тижнів. Сума виплачена повністю. Ставка: 9 рублів за $10.00
Оплата: до $30.00 — $2.75
понад $30.00 — 10%
GRAMERCY SHIPPING Inc.
744 Broad St. Newark, N.J.
Пишіть по англійськи або українськи за безплатними каталогами.
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 East 28th Street
New York, N.Y. MU 9-0598
Est. 1945 Відкрито щоденно 9-5:30, суб. 9-12:30.

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

Праця
• HELP WANTED MALE •

SHEET METAL WORKERS
on stainless steel. Assemblers. Power machine operators.
Юнійна фабрика з госпіталізацією. Даром дентистична клініка, інші бенефіти.
Call (212) LU 7-0545
New York City

MANUFACTURING OPERATIONS ANALYSTS
EXPERIENCE REQUIRED
Translate engineering drawings into manufacturing speciofications, good knowledge of machine shop.
TOOL & CUTTER GRINDER
SEVERAL YEARS
EXPERIENCE REQUIRED
Write, or phone
THE BENDIX CORP.
EATONTOWN, N. J.
Highway 35 542-2000, Ext. 20
An Equal Opportunity Employer

WANTED
Production Personnel — Age (20 to 30). Full time as operators in Magnetic Tape Duplicating. Requires High School Diploma and own transportation.
No experience necessary.
National Tape Sepvice, Inc.
1259 Route 46
Parsippany, N.J. 335-0660

OPPORTUNITY
TOOL & DIE MAKER
Experienced on progressive dies and form grinding. $3.50 Hour and overtime. Liberal company benefits.
APPLY MEYERS
100 8th St. Passaic, N.J.
Gate 3 773-5420

WANTED IMMEDIATELY
TOOL & CUTTER GRINDERS
Experienced preferred. Good salary. Steady. Nice working conditions.
ISLAND CUTTER CORP.
30 Burch Avenue
Amityville, L.I. MY 1-7150

До винайму

ДІМ до ВИНАЙМУ
Park Ridge, близ. Rockland Border, 25 хвил. до TW Bridge, 5 кімн., викінчене піддашшя, вел. підвал, модерні удогіднення, на акр землі, 5 хвл. до склепів, кілька кроків до школи. $150.00.
212 TRafalgar 7-3920 веч.
В неділю 201 391-3847

Різне

Експресові харчові пачки на Україну
НАЙКРАЩІ АМЕРИКАНСЬКІ ХАРЧІ. ПОВНА ҐАРАНТІЯ, НАЙНИЖЧІ ЦІНИ. ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР.

"Delicious" $41.00
1¼ фт. найкращої паленої кави, 1¼ фт. голлянд. какао, ½ фт. цейлонського чаю, 2½ фт. цукру, 1¼ фт. олив. оливи, 1¼ фт. сира, 2½ фт. пшен. муки, 2½ фт. рижу, 1¼ фт. міш. суш. овочів, 1¼ фт. вудженки, 1¼ фт. вудж. шинки, 1¼ фт. родзинок, 1¼ фт. найк. шокол. бомбонів, 1¼ фт. овоч. цукорків, ½ фт. чорн. перцю.
Жадайте наших дарових каталогів, з яких вибирете багато стандартових пачок і сотки гарних харчів.
ВЕЛИКОЇ ВАРТОСТИ ПАЧКИ. НАЙКРАЩІ АНГ. МАТЕРІЯЛИ, НА БАЖАННЯ ВИСИЛАЄТЬСЯ ПРІБКИ.
Parcel BV-1 $34.80
Славний Бостонський серж на чолов. убрання (3½ яр.), 100% вовни, д. якість, гранатове.
Parcel BV-2 $34.80
Світово знані англійські Melton матеріяли на чолов. плащ (3 яр.), перша якість, непромокальне, чорне, гранатове, темно сіре.
Parcel BV-3 $28.90
Популярна вовняна Loden матерія на жіночі плащі (3 яр.), синя - royal, зелена, темн. червона.
Parcel BV-4 $36.90
Люксусова велюрова матерія на жіноч. плащі, (3 яр.), бронзова, синя, чорна, гранатова, темн. зелена, темн. червона. Ті ціни є комплетні — немає більше доплат. Пачки доставляється даром на Україну.
Жадайте наших дарових каталогів. Маємо найбільший вибір дарунків на Україну.

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
New York, N.Y. 10010
Tel.: YU 2-1530
Відкрито пон. до п'ят. 9-5:30, суб. 10-1.

Найстарша, одна з перших висилкових фірм в Америці

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

ҐАРАНТУЄ: доставу Вашої посилки в цілости і забезпеченню в найкоротшому часі Вашим Рідним в СССР.
Забезпечення повністю від всіх видів ризика Вашої посилки. Жадних додаткових оплат від відборця посилки. Позаконкуренційність наших цін і багатий вибір товарів, тканин і виробів в нашім головнім бюрі і у всіх наших відділах.

MAIN OFFICE
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street — Philadelphia, Pa. 19106
Phone: WA 5-3455

CENTRAL OFFICE FOR NEW YORK
220 Park Avenue, South, New York
Phone: 982-8410

В І Д Д І Л И :

BALTIMORE, Md. 3206 Eastern Avenue, Baltimore 24, Md. DI 2-2374
BOSTON, Mass. 390 West Broadway, So. Boston 27, Mass. ANdrew 8-8764
CHICAGO, Ill. 4102 Archer Avenue, Chicago 32, Ill. FRontier 6-6399
Branch 2242 W. Chicago Avenue, Chicago 22, Ill. BE 5-7788
CLEVELAND, Ohio 7023 Superior Avenue, Cleveland 3, Ohio. UTah 1-0807
DETROIT, Mich. 6460 Michigan Avenue, Detroit 10, Mich. TAshmoo 5-7560
ELIZABETH, N. J. 943 Elizabeth Avenue, Elizabeth, N. J. EL 4-7608
HAMTRAMCK, Mich. 11415 Jos. Campau Avenue, Hamtramck 12, Mich. TO 8-7940
KANSAS CITY 18 S. Bethany, AT 1-1757, Kansas City, Kansas
LOS ANGELES, Calif. 3216 Sunset Blvd., Los Angeles 26, Calif. NO 5-9887
MIAMI, Fla. 2755 Biscayne Blvd., Miami 37, Fla. FR 9-8712
PARMA, Ohio 5432 State Road, Phone: 749-3033
MINNEAPOLIS, Minn. 217 E. Hennedin Street, Minneapolis 14, Minn. FE 2-4908
NEW BRITAIN, Conn. 165 Hartford Avenue, c/o N. Yarkewich
OMAHA, Neb. 5524 So. 32nd Street, Omaha 7, Neb. 731-8577
PHILADELPHIA (uptown) 632 W. Girard Avenue, Philadelphia Pa. 19123, WAlnut 5-8878
PITTSBURGH, Pa. 346 Third Avenue, Pittsburgh 22, Pa. GRant 1-3712
ROCHESTER, N. Y. 683 Hudson Avenue, Rochester 21, N. Y. BAker 5-5923
SAN FRANCISCO, Calif. 1236 — 9th Avenue, San Francisco 22, Calif. LO 4-7981
SEATTLE, Washington 1512 N. 39th Street, Seattle, Wash. 98103, ME 3-1853
TRENTON, N. J. 730 Liberty Street, Trenton, N. J. LY 9-9163
VINELAND, N.J. Parish Hall, West Landis Avenue, Vineland, N.J. 691-8423

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
Понад 1,000 назв різного рода товару — АРКА має до Вашого вибору.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430 — висилає —
НАДАЛІ ПАЧКИ З ОДЯГОМ і дуже добрі ХАРЧЕВІ. Різних авта, холодільники, телевізори, машини до прання і шиття і т. д. Урядові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6 веч. Неділі від 10-ої рано до 3-ої по пол.

ПОТРЕБУЄТЕ ГРОШЕЙ?
Позики на оплату студій, купівлю і направи домів, авт, лікарські рахунки і всякі потреби
Самопоміч
558 Summit Ave.
Jersey City 6, N.J.
Tel.: 795-4061 (між 6-8 веч.)

C O R S O
Безперервні танки. 2 гарні оркестри. Підхожа атмосфера. Програма: неділя 4 п. пол. до закриття. Четвер — „Година шампана".
CORSO
205 East 86th St. N.Y.C.
Open 8 p. m. Thursday, Friday, Saturday and Sunday 4 p. m.
SA 2-9332 SA 2-9607

ПОШУКУЮ
ПАРТНЕРА
для купівлі 3-ох 8-родинних будинків біля Ботанічного Саду в Бруклині.
Тел.: 493-2281

S E R V I C E

M A R I O ' S
AUTO INSPECTION SERVICE
Направа авт. Виконують фахові механіки.
SHELLBAY ROAD — CAPE MAY COURT HOUSE
Mayville, N.J. Call 465-5607

Funeral Directors

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА

ДОСТОЙНА, СОВІСНА ОБСЛУГА.
Українець-директор Похоронного Заведення
HAKULIN FUNERAL HOME
1414 W. Hunting Park Ave.
Philadelphia, Pa.
Phone DA 9-7061
ЧЛЕН УНСОЮЗУ

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely
AIR CONDITIONED
Займається Похоронами в стейті NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 Grand Street
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N.J.
Tel.: HEnderson 4-5131

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 Springfield Avenue
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

На осінь і зиму!

DUNLEY HAT SHOP

14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул. між 2-3 евенями)

На складі великий вибір ВЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ. Маємо найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонів власного виробу та відомої марки КАПЕЛЮХИ — KNOX. Кожний капелюх ґарантований. Куплений в нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що в нашому відділі **ЧОЛОВІЧОЇ ҐАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ 100% cotton, знаної марки "JAYSON", на які даємо 18 місяців ґарантії та 100% dacron, які ніколи не треба прасувати. Всі сорочки ґарантовані в пранні.** У великому виборі також: непромокальні **ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, ІМПОРТОВАНІ СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ, ПРАВДИВІ ЗАМШОВІ КУРТКИ З ТЕПЛОЮ ПІДШИНКОЮ** і без (Zipper), й інші речі. Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.

Відкрито ЩОДЕННО до 7-ої год. веч., в СУБОТИ до 8-ої веч.
В НЕДІЛЮ ЗАКРИТО.

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС
на німецькі спеціальності

SCHALLER & WEBER

— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСИВО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ
КОВБАСКИ • ШИНКИ
6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ — ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6

In NEW YORK:	1654 2nd Avenue (85-86 Sts.)	TR 9-3047
In RIDGEWOOD:	56-54 Myrtle Avenue	AS 4-3210
In ASTORIA:	28-28 Steinway Street	IV 3-5540
In HEMPSTEAD:	310 Front Street	VA 1-7068
In FLUSHING:	41-06 Main Street	HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS:	82-10 37th Avenue	DE 5-1154

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 інч через одну шпальту за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки)	$2.00
1 інч через одну шпальту за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. п.)	$3.60
1 інч через одну шпальту за політичні оголошення (виборчі кампанії)	$4.00
Оголошення через 8 шпальт (ціла сторінка) по за інч за кожного рода оголошення.	$3.00
Виготовлення кліше на одну шпальту	$4.75
Виготовлення кліше на дві шпальти	$6.50

Повідомляється всі організації, установи і поодинокі особи, які доргують за оголошення, що адміністрація буде змушена відмовити чергове оголошення, доки не будуть вирівнані попередні рахунки.